

1 Our Shiur began by discussing whether a person is allowed to make **הבדלה** or **קידוש** on beverages other than wine. The **גמרא** first relates a story where **אמימר** visited a city where **שיכרא** - beer made from dates was the **מדינת** - the wine of the land, and he made **הבדלה** on date beer, because **יין** - wine was not available.

1 **קידוש or הבדלה**  
on beverages other than wine

**אמימר** visited a city  
Where **שיכרא** - beer from dates  
was the **מדינת**

**He made הבדלה on Date Beer**  
because wine was not available

2 The **גמרא** then presents a question; **בעא מיניה רב הונא מרב חסדא** - Can one make **קידוש** on date beer?

2 **בעא מיניה רב הונא מרב חסדא**  
**מהו לקדושי אשיכרא?**  
Can one make **קידוש** on date beer?

3 **רב חסדא** answered him that a person is not allowed to make **קידוש** on date beer. **רב חסדא** then added in the name of **רב**;  
**כשם שאין מקדשין עליו כך אין מבדילין עליו** - Just as one cannot make **קידוש** on date beer, one cannot make **הבדלה** on date beer. **רב חסדא** disagrees with **אמימר** who says that one can make **הבדלה** on date beer.

3 **רב חסדא**  
**A person is NOT ALLOWED**  
to make **קידוש** on date beer

**רב**  
**כשם שאין מקדשין עליו**  
**כך אין מבדילין עליו**

4 The **גמרא** continues in its discussion and presents a **ברייתא** - **תנו רבנן אין מקדשין אלא על היין ואין מברכין אלא על היין** - One can only make **קידוש** on wine, and one can only make a **ברכה** on wine.

4 **תנו רבנן**  
**אין מקדשין** **ואין מברכין**  
**אלא על היין** **אלא על היין**

5 The **גמרא** asks; **אטו אשיכרא ואמיה מי לא מברכין עליהו שהכל נהיה** - Do we not make a **ברכה** on beer and water? We most certainly do! How can the **ברייתא** says one can only make a **ברכה** on wine?

5 **אטו אשיכרא ואמיה**  
**מי לא מברכין עליהו**  
**שהכל נהיה בדברו?**

6 The Gemara answers; אמר אביי הכי קאמר אין אומרים הבא כוס של לברך אלא על היין - The Gemara was referring to כוס של ברכה, that a person can only say ברכת המזון on a cup of wine, and not of a different beverage.

6

אמר אביי הכי קאמר  
אין אומרים  
הבא כוס של ברכה  
לברך אלא על היין

7 The Gemara presents the opinion of רבי אלעזר בר רבי שמעון; מקדשין על השכר - מקדשין על השכר - רבי אלעזר בר רבי שמעון can be said on beer.

7

רבי אלעזר בר רבי שמעון  
מקדשין על השכר

8 To summarize: Our Gemara discussed the use of beer - and for that matter any מדינא חמר for the sake of the difference. ברכת המזון, קידוש, הבדלה - All agree that beer cannot be used. - We have a Machlokes whether beer can be used. - Also a Machlokes

8

To summarize:  
BEER  
חמר מדינא  
הבדלה  
קידוש  
ברכת המזון  
All agree  
CANNOT  
be used

9 The Gemara goes on to discuss how much wine one must drink after making קידוש: קידוש - מטעימת יין כל שהוא - The Gemara says any amount is enough. - רבי יוסי בר יהודה אומר מלא לוגמא - a person must drink a cheekful of the wine.

9

One must drink  
after making קידוש...

רבי יוסי בר יהודה  
מלא  
לוגמא  
Cheekful

תנא קמא  
מטעימת יין  
כל שהוא  
Any amount

10 The גמרא next returns to our משנה. In our משנה we learned; ערבי פסחים סמוך למנחה לא יאכל אדם - One is not allowed to eat a meal פסח, from למנחה - close to the time of Minchah until the evening.

11 איבעיא להו סמוך למנחה גדולה תנן או דלמא סמוך למנחה קטנה תנן - Is the משנה referring to מנחה גדולה - a half an hour after midday, and סמוך למנחה גדולה would be noon, or מנחה קטנה 3 - ½ hours after midday, and סמוך למנחה קטנה would be 3pm? The גמרא explains the reasoning of each possibility: מנחה גדולה - Is it referring to מנחה גדולה תנן ומשום פסח, and the איסור to eat is so that the person should not get distracted and forget to bring the קרבן פסח that is brought in the afternoon of פסח - ערב פסח - OR - Is it referring to מנחה קטנה תנן ומשום מצה, and the איסור to eat is so that he will have an appetite for eating the מצה?

12 תא שמע: אפילו אגריפס המלך שהוא רגיל לאכול בתשע שעות אותו היום לא יאכל עד שתחשך. Even אגריפס המלך who would usually start his first meal of the day 2 hours after midday should not eat on פסח before nightfall. The גמרא explains; אי אמרת בשלמא סמוך למנחה קטנה תנן היינו רבותיה דאגריפס - If we say that the איסור is from מנחה קטנה then we can understand why the ברייתא refers to אגריפס, as the Rashbam explains; First, he didn't eat all day, Second, he was starting his meal before the time of the איסור - And the ברייתא is teaching us, that although he was accustomed to eat at this time, and we might think that for him it should be considered like the morning meal of others, nevertheless, since he knows the meal will extend past the time of the איסור he may not start his meal. אלא אי אמרת סמוך למנחה - But if the איסור is from סמוך למנחה גדולה, why would the ברייתא refer to אגריפס - גדולה תנן מאי רבותיה דאגריפס - of course it's איסור for him to start his meal after the time of the איסור -

10  
ערבי פסחים סמוך למנחה  
לא יאכל אדם

11  
איבעיא להו  
סמוך למנחה גדולה תנן או דלמא סמוך למנחה קטנה תנן  
3 ½ hours after Midday would be 3pm  
Half Hour after Midday would be Noon  
ומשום מצה  
Appetite for eating at night  
ומשום פסח  
Should not forget to bring in the afternoon

12  
רבינא: תא שמע  
אפילו אגריפס המלך שהוא רגיל לאכול בתשע שעות אותו היום לא יאכל עד שתחשך  
מנחה קטנה  
If from מנחה קטנה we can understand why the ברייתא refers to אגריפס  
אלא אי אמרת סמוך למנחה גדולה תנן מאי רבותיה דאגריפס?



13 The Gemara continues; אמר רבי אסי אבל מטביל הוא במיני תרגימא - Although one may not eat a meal, he is allowed to eat foods like fruit or meat.

13 אמר רבי אסי  
אבל מטביל הוא במיני תרגימא  
He is allowed to eat foods  
like fruit or meat

14 The Gemara then relates 2 customs that individual אמוראים had regarding eating on פסח. ערב פסח רבא היה שתי חמרא כולי מעלי יומא דפסחא כי היכי דניגרריה לליביה - רבא would drink wine all day on פסח in order to whet his appetite to eat the מצה at the סדר.

14 רבא הוה שתי חמרא  
כולי מעלי יומא דפסחא  
כי היכי דניגרריה לליביה  
רבא would drink WINE  
all day on פסח  
to whet his appetite to eat the מצה

15 The second custom was רב ששת הוה יתיב בתעניתא כל מעלי יומא דפסחא - רב ששת would fast the entire day of פסח - Because he was very sensitive, and even a small amount of food in the morning would not allow him to enjoy the מצה at night.

15 רב ששת הוה יתיב בתעניתא  
כל מעלי יומא דפסחא  
רב ששת would FAST  
the entire day of פסח  
דאיסתניס הוה  
He was very sensitive

